

FOSFOR nr. 1 (maart – april – mei 2006)

Inhoudstafel :

- [Edito](#)
- [Stelling](#)
- [Een wereld van verschil](#)
- [Op een dag durfde ze binnengaan zonder angst om besmet te worden...](#)
- [Ontslagen vakbondsmilitanten terug aan de slag!](#)
- [‘De Fiets op met Johan’ schenkt 1000 euro aan FOS](#)
- [Eddy Merckx trekt met 1030 fietsen naar Cuba](#)
- [MDG’s? Maak mee het verschil!](#)
- [We laten ze niet in de kou!](#)
- [Zet Antwerpen mee Ondersteboven](#)
- [Evo Morales, president en vakbondsleider](#)
- [Presidenten nemen ontslag](#)
- [Van gevangenis naar presidentschap](#)
- [Hooggespannen verwachtingen](#)
- [Chakalaka saus](#)
- [FOS-Spotting](#)

Edito:

Beste lezer,

‘Cocktails moeten betaalbaar zijn, als het over aids gaat’, onder dat motto voert FOS - Socialistische Solidariteit zijn jaarlijkse 1 mei-campagne. Onder andere Zuid-Afrika moet meer kunnen investeren in publieke gezondheidszorg, om hiv/aidsbehandelingen toegankelijk te maken voor iedereen.

Centraal in de campagne staat onze Zuid-Afrikaanse partnerorganisatie Women on Farms Project (WFP), een vrouwenorganisatie die strijd levert tegen aids op de wijnplantages rond Kaapstad. Het aantal besmettingen onder de landarbeiders ligt hoog, zoals in heel Zuid-Afrika. Meer dan 5,3 miljoen Zuid-Afrikanen zijn besmet met hiv, ruim 12 procent van de bevolking. Omdat maar een heel kleine groep medicijnen slikt, sterven dagelijks meer dan duizend mensen aan de gevolgen van aids.

Een volwaardige behandeling met onder meer aids-remmers geeft mensen met hiv weer een menswaardig en vooral langer leven. Ze maakt van aids een ‘beheersbare’ ziekte, waarmee je ondanks alles redelijk oud kunt worden. Toch in die landen waar de medicatie beschikbaar is.

Annuschka Vandewalle
Algemeen secretaris FOS

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Stelling

'hiv/aids-medicijnen kunnen niet goedkoop zijn, want dan hebben de farmaceutische bedrijven geen middelen meer voor verder onderzoek'.

'Innovatie is belangrijk en kost geld. Zowel in de MDG's als op de G8-bijeenkomst in Gleneagles (2005) engageerden wereldleiders zich om meer te investeren in onderzoek en ontwikkeling over malaria, tuberculose en hiv/aids. Het wordt tijd dat ze deze belofte invullen!

Internationale handelsakkoorden moeten dan ook absolute voorrang geven aan de bescherming van de publieke gezondheid door essentiële medicijnen, zoals voor hiv/aids, toegankelijk en betaalbaar te maken. Onder andere door gebrek aan medicijnen sterven per dag 1.400 kinderen door hiv/aids-gerelateerde complicaties.'

Eva Verwilt

Staafmedewerker studiedienst ontwikkelingssamenwerking, Socialistische mutualiteiten

'Dit is niet waar. Antiretrovirale middelen zijn zo duur omdat farmaceutische bedrijven gedreven worden door een winstmotief en niet door zorg om de gezondheid van de armen. Ook de huidige patentwetgeving geeft voorrang aan winst boven het belang van mensenlevens. Door de hoge prijs van antiretrovirale middelen hebben deze bedrijven al lang hun investeringen in onderzoek teruggewonnen. Ze halen dus voordeel uit het lijden van de armen. Zuidelijke regeringen moeten zich verenigen en strijden tegen dit soort absurde wetten want die vormen een fundamentele inbreuk op de mensenrechten.'

Sharon Messina

Coördinator hiv/aids steungroep WFP, Zuid-Afrika

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Een wereld van verschil

FOS wil volwaardige behandeling voor iedereen met hiv/aids

Met de één mei-campagne 2006 wil FOS aandacht vragen voor de massa mensen met hiv/aids. En voor het recht op een fatsoenlijke behandeling voor iedereen. FOS vraagt dat de Belgische regering haar verantwoordelijkheid opneemt. En ervoor zorgt dat ook de arme mensen met hiv/aids toegang krijgen tot een volwaardige behandeling.

Met de campagne "2015 De Tijd Loopt" wil de Vlaamse Noord-Zuidbeweging de politici onder druk zetten om werk te maken van de Millenniumdoelstellingen. En vooral om iets meer te doen. Want verschillende organisaties wereldwijd, en zeker in het Zuiden, zijn erg kritisch over die doelstellingen.

Zo is MDG Doelstelling 6 bijvoorbeeld erg bescheiden opgevat: tegen 2015 de opmars van hiv/aids, malaria, tuberculose en andere ziekten een halt toeroepen en beginnen terugdringen. Toch is de kans dat die doelstelling gehaald wordt miniem. Afrika is er het ergst aan toe, maar ook elders is nog geen beterschap in zicht.

Met de één mei-campagne 2006 wil FOS aandacht vragen voor de massa mensen met hiv/aids. En voor het recht op een fatsoenlijke behandeling voor iedereen. FOS vraagt aan de Belgische regering om haar verantwoordelijkheid op te nemen, en ervoor te

zorgen dat ook de arme mensen met hiv/aids toegang krijgen tot een volwaardige behandeling.

Vul daarom massaal het verzoekschrift in, dat kan je op www.detijddloopt.be. Dóen!

Op één mei kan je mee met ons campagne voeren in Gent, Sint-Truiden, Brugge en Leuven.

hiv/aids in Zuid-Afrika

Van de 5,3 miljoen besmette Zuid-Afrikanen, hebben er momenteel zowat 840.000 behandeling nodig. Amper 114.000 mensen krijgen die ook. Meer dan een kwestie van centen. Volgens onze Zuid-Afrikaanse partners kost een behandeling met onder meer aids-remmers gemiddeld 1889 euro per jaar. Onbetaalbaar voor het gros van de Zuid-Afrikanen, zowat de helft van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Daarbij komen nog de ziekenhuiskosten, kosten voor de CD4-tests die de toestand van het immuunsysteem weergeven, kosten voor andere medicijnen tegen allerlei infecties die mensen met hiv/aids anders fataal worden, ... Ook de bereikbaarheid van de medische posten vormt een belangrijk obstakel voor behandeling. In heel Zuid-Afrika zijn er vandaag maar 139 gezondheidscentra die aids-remmers verstrekken. Het dichtstbijzijnde ziekenhuis ligt vaak op tien of twintig kilometer, ver van de boerderijen. Openbaar vervoer is er niet, je kunt er alleen met een taxi naartoe.

Onze partner WFP:

Onze Zuid-Afrikaanse partnerorganisatie Women on Farms Project (WFP) geeft steun en begeleiding aan mannen en vrouwen met hiv/aids en werkt aan bewustmaking en preventie. WFP tracht het taboe rond aids te doorbreken en landarbeiders te informeren. In steungroepen wisselen patiënten ervaringen uit, ze vertellen over hún leven met het virus. Op die manier kunnen ze elkaar ondersteunen. De organisatie spoort mensen ook aan om zich te laten testen en voert campagne voor betaalbare medicijnen en gezondheidszorg.

Wat is hiv/ aids?

aids (Acquired Immune Deficiency Syndrome) is een terminale ziekte die wordt veroorzaakt door hiv (Human Immunodeficiency Virus). Dit virus maakt dat men steeds minder bestand is tegen infecties en ziektes. Aids is niet één ziekte, maar een verzameling van verschillende aandoeningen, infecties en kankers. Die leiden uiteindelijk tot de dood.

Een persoon die besmet is met hiv is seropositief. Het virus bevindt zich dan in je bloed, maar je hebt er weinig tot geen last van. Het duurt gemiddeld enkele jaren voordat iemand klachten krijgt en ziek wordt, en dus aids krijgt.

Wereldwijde epidemie

Wereldwijd leven vandaag 40 miljoen mensen met hiv en aids. De aids-epidemie kostte in 2005 meer dan 3 miljoen levens, waarvan 2,4 miljoen in sub Sahara Afrika. In totaal zijn al meer dan 25 miljoen mensen wereldwijd overleden aan de gevolgen van aids.

Er kwamen vorig jaar 5 miljoen nieuwe hiv-besmettingen bij, waarvan 700.000 kinderen onder 15 jaar. Elke dag worden 13.972 mensen met het virus besmet, 582 per uur, 10 per minuut.

(Bron: UNAIDS)

Aidsremmers en volwaardige behandeling

Sinds 1996 bestaan krachtige cocktails van medicijnen, antiretrovirale middelen (ART, antiretroviral treatment) of aidsremmers. Die genezen aids niet, maar kunnen de levensduur en -kwaliteit van een patiënt aanzienlijk verbeteren.

De impact van hiv/aids op de gezondheidszorg is enorm. Aidsremmers leiden tot een scherpe daling van hiv/aids-gebonden sterfgevallen en zorguitgaven. Aidsremmers kunnen het verlies aan menselijk kapitaal en productiviteit stoppen en stelt miljoenen mensen in staat een inkomen te verwerven, hun kinderen op te voeden en mee te bouwen aan de samenleving.

Sinds enkele jaren zijn deze geneesmiddelen veel goedkoper geworden. Alleen de politieke wil ontbreekt nog om deze behandeling binnen het bereik te brengen van de miljoenen zieken die het nodig hebben. Slechts 15% van de 6,5 miljoen hiv/aids-patiënten in alle ontwikkelingslanden krijgen effectief behandeling.

Maar die cocktails zijn niet alles. De behandeling voor een hiv/aidspatiënt bestaat uit:

- Verschillende tests, ondermeer CD4-tests om te weten of en wanneer men met aidsremmers moet starten
- Behandeling met aidsremmers
- Toediening van andere medicijnen dan aidsremmers, om 'opportunistische infecties' te behandelen
- Psychologische ondersteuning en begeleiding

Een betere opvang en verzorging dragen bij tot een destigmatisering van hiv/aids, waardoor mensen zich gemakkelijker vrijwillig laten testen. En dat is nog altijd één van de hoekstenen van een doeltreffend hiv/aidsbeleid.

Neoliberalisme

Internationale instellingen als Wereldbank (WB) en Wereldhandelsorganisatie (WTO) proberen het neoliberalisme aan iedereen op te leggen. Door onderhandelingen als GATS en TRIPS worden meer en meer diensten geprivatiseerd. Ook de publieke gezondheidszorg wordt wereldwijd bedreigd. Regeringen hebben zo steeds minder middelen in handen om de volksgezondheid te garanderen. En dat zien we graag anders.

Genderongelijkheid

Bijna 60 % van de mensen die in Zuidelijk Afrika leven met hiv/aids, is vrouw.

Vrouwen hebben in ieder geval het zwaarst te lijden onder de aids-epidemie. Eerst en vooral zijn vrouwen door hun lichaamsbouw vatbaarder voor de infectie. Ten tweede kunnen ze zich vaak slechter tegen de ziekte beschermen omwille van hun ongelijke positie ten opzichte van de mannen. Tenslotte nemen zij dikwijls de verzorgende rol op zich wanneer familieleden en andere mensen uit hun omgeving ziek worden. Eén van de gevolgen is dat jonge meisjes thuis blijven en niet langer naar school gaan.

Bron: 'Usdin Shereen, De feiten over hiv/aids'

"Eén keer onbeschermd seks..."

Eveline Smith is 24, moeder van twee dochters en seropositief. Ze werkte als landarbeidster op de plantage Soetendal in Wellington, Zuid-Afrika. Daar woont ze nog steeds. Maar werken kan ze niet meer. En geen werk, geen inkomen. Hoe ze het virus opliep weet ze nog precies.

“Eén keer onbeschermd seks, met mijn eigen man. Meteen daarna vertelde hij dat hij mij het virus gegeven had. Hij vond het erg en beloofde voor mij te zorgen als ik ziek zou worden. Anderhalf jaar geleden heb ik me laten testen omdat de kleur van mijn gezicht veranderde. Ik was vermagerd, had geen zin meer in eten. In het ziekenhuis kreeg ik te horen dat ik seropositief was. Ik was kwaad, verdrietig, bang. Ik ga dood, dacht ik, wat moet er met mijn kinderen gebeuren... Ik ben constant moe en duizelig, krijg overal gezwellen. Ik kán niet meer werken, niet meer voor mijn kinderen zorgen zoals ik zou willen. Soms krijg ik dingen van vrienden, die verkoop ik dan. Mijn moeder koopt wel eens eten of kleren voor de kinderen, maar ik moet iedere cent terugbetalen. Veel kan ik me niet veroorloven. Als ontbijt eten we granen en wat brood. 's Avonds rijst en aardappelen, soms een beetje vlees. Mijn vitamines haal ik in het ziekenhuis, 15 km van hier. Ik kan er alleen met een taxi naartoe. En als ik geen geld heb, geraak ik er niet.”

Medicijnen om het virus af te remmen, neemt Eveline niet. Nog niet. Maar ze vreest nu al voor de dag dat ze die wel nodig zal hebben. Want behandeling kan ze – net als de meest Zuid-Afrikanen – niet betalen.

“Mijn man heeft me verlaten voor een andere vrouw, op hem hoef ik ook niet rekenen. Ik woon bij mijn moeder. Ze zegt dat het mijn eigen schuld is dat ik seropositief ben. En dat ik ergens anders moet gaan wonen. Ik kán nergens heen. Mijn moeder wil zich niet in hetzelfde bad als ik wassen. Op een dag was ik koffie aan het drinken met een vriendin. Toen ze hoorde dat ik seropositief was, heeft ze mijn kop weggegooid. Je wordt voortdurend veroordeeld, vernederd.

Ik ben heel trots dat ik een resource agent van WFP ben. De liefde en steun van de andere groepsleden betekenen heel veel voor me. Ik voel me veilig binnen de groep omdat niemand me veroordeelt. Mijn droom is weer gezond te zijn, een leven zonder het virus. En een goede man die voor mij en voor de kinderen kan zorgen als ik echt ziek wordt.”

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

“Op een dag durfde ze binnengaan zonder angst om besmet te worden...”

Fosfor interviewde Fatima Shabodien (directeur) en Kathy O’Grady (financieel verantwoordelijke) van onze partner Women on Farms Project (WFP)

Wat doen jullie aan de HIV/aids-problematiek?

Wij geven vooral steun aan hiv/aids-patiënten en we trachten het stigma rond aids op boerderijen te bestrijden. We willen zo veel mogelijk landarbeidsters informeren over hiv/aids zodat ze meer verantwoorde keuzes kunnen maken. Daarnaast willen we hun levenskwaliteit verhogen door hen gezondheidszorg en sociale steun te bieden.

Wat zijn jullie specifieke activiteiten?

Eerst hebben we leden gerecruteerd in de omgeving van Klapmuts om een nieuwe hiv/aids-steungroep (Support Group) op te bouwen. Dankzij de goede reputatie van de groep zijn er nu al zeventien leden waaronder drie mannen.

Daarnaast vergaderen we regelmatig en houden we reflectiesessies. Sprekers motiveren de groep op vlak van hun werksituatie en trachten hen meer vertrouwen te geven. De leden leren hun eigen sterktes en zwaktes identificeren.

Ook geven we training in vaardigheden en kennis over hiv/aids. Eén van de groepsleden zou vroeger nooit in het huis van zieke mensen zijn binnengegaan. Op een dag durfde ze het huis van een jonge hiv-positieve vrouw binnengaan en haar familie steunen zonder angst om besmet te worden. Met toestemming van het meisje vroeg ze ook steun en advies aan de andere groepsleden. Ze was heel trots omdat mensen haar in vertrouwen namen. Door de training groeit hun zelfvertrouwen en zelfrespect.

Tenslotte werken we aan het publieke bewustzijn over hiv/aids. Met een toneelgroep brengen we de boodschap op een creatieve en niet-bedreigende wijze over. Door het succes worden we steeds meer gevraagd.

Jullie leggen vooral de nadruk op sensibilisering...

We helpen ook landarbeiders om hun medicatie op te halen. Transport is over het algemeen een groot probleem voor de vele hiv/aids-patiënten die op boerderijen wonen. De steungroep onderhandelt met de politie over de toegang tot transport. Via campagnes sporen we de mensen aan zich te laten testen.

Wat heeft jullie werk al opgeleverd?

Het stigma rond hiv/aids is bijvoorbeeld aan het veranderen. We strijden hard, maar soms is het moeilijk... door de vele besmettingen, de misvattingen over hiv/aids, gebrek aan vervoer.

Wat zou de regering kunnen doen?

De toegang tot behandeling van hiv/aidspatiënten vergemakkelijken, vooral op het platteland. De regering zou informatiecampagnes kunnen opzetten want daar is een tekort aan. Of aan preventie doen door te sensibiliseren. En iets doen aan de criminaliteit waaronder vrouwen lijden.

Daarnaast zijn er praktische problemen. Hoe kan je van de boerderij naar het ziekenhuis gaan als je geen geld hebt voor de taxi? De regering zou kunnen investeren in publiek transport in plattelandsgebieden.

De Zuid-Afrikaanse regering moet verschillende strategieën gebruiken, want de situatie van landarbeiders is helemaal anders dan van mensen in de stad. Er is vooral vooruitgang in steden, maar op het platteland is er nog steeds moeilijk toegang tot diensten.

Wat kunnen wij vanuit België doen om te helpen?

Voor onderzoek over hiv/aids op boerderijen kunnen we nog middelen gebruiken. Ook zouden we meer campagne willen voeren via de media.

Ontslagen vakbondsmilitanten terug aan de slag!

In november 2004 berichtten wij over het ontslag van tachtig werknemers bij de Hondurese vestiging El Progreso van het Canadese textielbedrijf Gildan. Zij verloren hun job omdat ze lid waren van een vakbond. Massaal wereldwijd protest en druk op het moederbedrijf hebben nu resultaat opgeleverd!

Sleutelelement in het herstelactieplan was de opening van een nieuwe fabriek in Honduras in maart 2005. De arbeiders van de eerder gesloten fabriek werden met voorrang aangeworven, de ontslagen vakbondsmilitanten inbegrepen. Gildan zorgt ook voor transport voor de arbeiders, en betaalt de verhuiskosten terug van families die dichterbij willen wonen. Het bedrijf voorziet ook training voor de voormalige werknemers om aan de slag te kunnen in de nieuwe fabriek.

Gildan heeft ook onafhankelijke controle op de correcte uitvoering van dit herstelactieplan aanvaard.

We bedanken iedereen die de petitie heeft ingevuld. En we houden u natuurlijk verder op de hoogte!

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

'De Fiets op met Johan' schenkt 1000 euro aan FOS

Vorige zomer kon de 14de editie van "De Fiets op met Johan" weer op een hoge opkomst rekenen, ondanks het minder goede weer op enkele dagen. Ruim 1300 enthousiaste fietsers namen samen met sp.a-voorzitter Johan Vande Lanotte van 10 tot 15 augustus 2005 deel aan één of meer van de zes ritten door heel West-Vlaanderen. Elk jaar gaat de opbrengst naar goede doelen in Vlaanderen en elders.

Het geld van vzw De Fiets is voor onze partners in Peru een flink steuntje in de rug. De kleine boeren voeren een verbeterde strijd tegen grote mijnbedrijven. Die monopoliseren het schaarse water en vervuilen de landbouwgronden.

Voor de Peruaanse landbouw is de situatie rampzalig. Landbouwgronden staan droog, vee is om de haverklap ziek, oogsten leveren amper nog iets op. De jobs en gezondheid van de lokale bevolking staan op het spel. Samen met de Peruaanse partners voeren we campagne tegen de privatisering, monopolisering en vervuiling van water door de mijnbedrijven.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Eddy Merckx trekt met 1030 fietsen naar Cuba

Tussen 18 en 21 februari 2006 trok wielerlegende Eddy Merckx met een delegatie van FOS naar Cuba, om er 1030 Belgische fietsen aan artsen van Guantánamo te overhandigen.

Met de fietsen willen we de dokters in Cuba mobieler maken. Door de gebrekkige wegeninfrastructuur geraken ze vaak niet bij hun patiënten. Dankzij steun van Lotto konden we 1000 terreinfietsen schenken. Ook de Koninklijke Wielerbond steunt het initiatief, en riep zijn leden op tweedehandsfietsen te schenken. Dat leverde een dertigtal bruikbare exemplaren op.

Een delegatie van vzw Atelier legde de dokters ter plaatse uit hoe ze hun fiets moeten repareren. De artsen uit Guantánamo hebben vanzelfsprekend niets te maken met de Amerikaanse gevangenis voor vermeende terroristen.

De delegatie met Eddy Merckx werd door heel wat officiële instanties ontvangen. De wielerkampioen geniet groot aanzien en had veel succes bij de mannelijke en vrouwelijke wielervanaten in Cuba.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

MDG's? Maak mee het verschil!

Deze gloednieuwe FOS-tentoonstelling laat je kennismaken met de 8 millenniumdoelstellingen (MDG's). 189 landen van de Verenigde Naties stelden die in 2000 op om de armoede en ongelijkheid in de wereld tegen 2015 te halveren.

De millenniumdoelstellingen houden een mooie belofte in voor een betere wereld, maar mooie woorden alleen volstaan niet. Politici hier en elders moeten er voor blijven ijveren dat de doelstellingen gehaald worden! Om de politici aan hun belofte te herinneren, neemt het FOS deel aan de wereldwijde campagne '2015 De tijd loopt'.

Door het sjoelbakspel van de tentoonstelling te spelen, kan je de juiste antwoorden vinden op 8 MDG-vragen. Alle deelnemers maken kans op een FOS – de – luxe – pakket. Een fotowand met informatie legt de 8 doelstellingen uit. Alles kan gemakkelijk vervoerd worden in een klein bestelwagentje. In een halfuurtje staat deze tentoonstelling recht. Probeer het eens!

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

We laten ze niet in de kou!

Even Olympische Spelen in Brussel...woensdag 15 februari 2006 lag er plaatselijk sneeuw in de Nieuwstraat in Brussel. En er waren skioefeningen! Met deze sportieve ludieke actie wees de Schone Kleren Campagne op de arbeidsomstandigheden waarin sportkleding gemaakt wordt.

Lage lonen, werkweken van zeventig uur... het zijn geen uitzondering. Tijdens de Winterspelen in Turijn roept de Schone Kleren Campagne het Internationaal Olympisch Comité opnieuw op om arbeidsrechten uitdrukkelijk op te nemen in het Olympisch charter en in de contracten met sponsors en licentiehouders.

Vrijwilligers van verschillende organisaties, waaronder FOS, deden mee aan de actie. Winkelende voorbijgangers lieten zich door de enthousiaste sportmonitoren overtuigen om mee te sporten. Ook de Brusselse schepen van internationale solidariteit deed mee en engageerde zich om met Brussel het goede voorbeeld te geven bij de aankoop van kleding voor het stadspersoneel.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Zet Antwerpen mee Ondersteboven

Op zondag 21 mei 2006 waait er een frisse wind door Antwerpen: een twintigtal organisaties – waaronder FOS – bieden u een eivol programma om Antwerpen net iets anders te ontdekken. Vergeet de Boerentoren en het Rubensmuseum: wij belichten het Antwerpen dat nog té veel in de schaduw blijft.

Vanaf 16u is iedereen welkom in Hangar 15 voor een bescheiden maar sympathieke receptie. Om bij te praten en een pintje te drinken. En... tijd om even stil te staan bij de wereld buiten Antwerpen en zijn problemen. FOS serveert er, met de steun van S+ en De Voorzorg Antwerpen, een aangepaste 'aidscocktail' op de tonen van De Propere Fanfare van De Vieze Gasten. Gegarandeerd niet besmettelijk, maar wel aanstekelijk gezellig.

Antwerpen Ondersteboven is een samenwerking tussen:
Linx+, ABVV Regio Antwerpen, ATB De Natuurvrienden, VIVA-SVV, Factor 10, S-Plus, S-Sport, VFG, Curieus, Zijkant, FOS, Amsab-ISG, Masereelfonds, HVV, Het Roze Huis, FotoMuseum, CO Sint Andries, Miniatuurmuseum.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Evo Morales, president en vakbondsleider

In december 2005 werd Evo Morales president van Bolivia. Het blijft afwachten of zijn regering met arbeiders- en boerenleiders de hooggespannen verwachtingen kan waarmaken.

Het idee om in Bolivia een politiek alternatief voor de traditionele partijen te bieden was niet nieuw. De organisaties van coca-telers lagen oorspronkelijk aan de basis, maar het opzet verspreidde zich snel naar alle landbouwwakbonden. De leiders bliezen een oude partij nieuw leven in: de "Movimiento al Socialismo (MAS)", ontstaan tijdens de militaire dictaturen.

MAS behaalde amper een handsvol volksvertegenwoordigers tijdens de verkiezingen van 1997, allemaal boeren waaronder Evo Morales. Eind 1999 kreeg de partij bij de gemeenteraadsverkiezingen naast de "coca"-gemeenten ook greep op de andere landelijke gebieden. Bij de algemene verkiezingen van 2002 haalde MAS 20,4% van de stemmen en 33 volksvertegenwoordigers en 7 senatoren. Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen van 2004 groeide de partij nog meer, ook in de verpauperde stedelijke gebieden.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Presidenten nemen ontslag

Ondertussen werden belangrijke historische bakens uitgezet. De opstand tegen de privatisering van water en gas in Cochabamba en La Paz die president de Lozada eind 2003 doet aftreden, en de sociale onlusten in 2005 met het ontslag van president Mesa en vervroegde verkiezingen tot gevolg.

De politieke verschillen waren nog nooit zo haarscherp afgelijnd als tijdens de verkiezingen van december 2005! MAS vertegenwoordigt de belangen van arbeiders en boeren, gesteund door een links academisme. Zij verdedigen de nationale belangen en hulpbronnen en de inheemse meerderheid, en geven voorrang aan onderwijs, gezondheidszorg en kleinschalige productie.

PODEMOS vertegenwoordigt het binnen- en buitenlandse blanke establishment, met heel wat afvallige politieke leiders van traditionele partijen in crisis. Zij willen een opening van de grenzen en een status quo, met populistische en paternalistische trekjes.

Tenslotte vertegenwoordigt UN het moderne en vernieuwde ondernemerschap. Zij staan voor de garantie en versterking van het privé-initiatief, maar met het nodige protectionisme.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Van gevangenis naar presidentschap

In januari 2006 wordt Evo Morales, de vakbondsleider die meerdere keren in de gevangenis zat, president van de republiek. MAS haalt meer dan 50% van de stemmen, met een uitzonderlijk hoge opkomst. Deze keer verzilvert de beweging haar overwinning met 64 afgevaardigden en 12 senatoren. MAS wist munt te slaan uit de sociale onvrede!

Het volk heeft de macht verworven via de stembus, niet via de wapens. De nieuwe regering heeft snel laten zien dat het de dingen zal veranderen: een vrouwelijke minister aan het hoofd van de politie, een nieuw militair opperbevel. De regering is een virtueel syndicaal uitvoerend comité: de minister van arbeid is de secretaris van de nationale confederatie van fabrieksarbeiders; de minister van mijnbouw een leider van de mijnbouwcoöperaties; de minister van Justitie een frontvrouw van de huisbedienden, enz. De politiek-syndicale achtergrond en de vertegenwoordiging van de werkende klasse overheersen duidelijk op het academische beroepsniveau.

Onmiddellijk heeft Evo Morales zijn eigen salaris gehalveerd. Vice-president, ministers en beide kamervoorzitters volgden hem in zijn beslissing. Stap voor stap volgen ook volksvertegenwoordigers, senatoren en gemeentebesturen. Met het uitgespaarde geld worden de lonen binnen de onderwijssector en de gezondheidszorg verhoogd. Een demagogische maatregel met een kleine economische maar een grote politieke impact!

Evo Morales geeft de nieuwe macht ook een gezicht door zijn houding tegenover de andere landen in de regio (integratie ten voordele van de ontwikkeling), de derdewereldlanden (complementariteit en samenwerking), Europa (toenadering, samenwerking en gelijkwaardige handel) en de VS (afstand houden en onderhandelen in soevereiniteit). Deze duidelijke standpunten hebben hem al heel wat steun en solidariteit opgeleverd binnen de regio, vooral vanwege Cuba en Venezuela.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Hooggespannen verwachtingen

Amper een maand na de regeringswissel zijn interne tegenstellingen echter nog steeds aan de orde. Zo kondigde de minister van arbeid onlangs de verhoging van het minimumloon aan. Dat werd echter een paar uur later tegengesproken door de minister van planning. Of verklaarde de minister van productie dat de regering "NO" zei tegen de regionale vrijhandelsakkoorden. Dat werd een tijdje later gecorrigeerd door de president zelf die verklaarde dat dit thema nog verder moet worden geanalyseerd.

De sociale bewegingen voelen zich wel vertegenwoordigd door de huidige regering. Ze nemen een afwachtende houding aan. De meeste kiezen voor een klassiek 'bestand van honderd dagen'.

Vandaag zijn er nog geen duidelijke beleidsplannen. Toch zijn de verwachtingen van de FOS-partners hooggespannen. De nieuwe minister van landbouw is een advocaat die sinds lange tijd bevriend is met boerenorganisaties die FOS steunt, waarvoor hij als raadgever fungeerde. FOS steunt de vakbond van fabrieksarbeiders waarvan de nieuwe minister van arbeid de uitvoerende secretaris is. De sfeer van vertrouwen is zo groot dat de onderhandelingen van onze partner – de bond van de suikerrietkappers in Santa Cruz - met regering en werkgevers voor het eerst sinds vele jaren geslaagd zijn.

Ondertussen werd Evo Morales herverkozen als uitvoerend secretaris van de confederatie van coca-telers. Een president en een vakbondsleider in één persoon.

Marcos Devisscher, landencoördinator Bolivia
(vertaling Jan Vanderhaeghen)

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Chakalaka saus

Deze pittige saus is typisch voor de Kaapprovincie. Ze bestaat in eindeloos veel varianten, zoals onze Vlaamse hutsepot. Dit recept hebben we zelf uitgeprobeerd, en het is heerlijk!

Ingrediënten:

- 1 grote ui, gesneden
- 6 grote tomaten, in kleine stukjes
- 2 groene pepers, gesneden
- 4 grote wortelen, grof geraspt
- 450g witte bonen in tomatensaus
- 4 (of wat minder) theelepels 'hot' curry
- 2 chili-pepertjes, verwijder de zaadjes, zeer fijn gesneden
- 1 eetlepel peri-peri (vind je in het grootwarenhuis)
- 150 ml olijfolie
- Snuif zout

Bereiding:

- Warm de olie op in een kookpot en stoof de ui en de groene peper tot ze zacht zijn.
- Voeg de geraspte wortelen, tomaten, chili-pepertjes en bonen toe. Goed roeren.
- Laat 15 minuten sudderen op een middelmatig vuur, met deksel op pot.
- Roer regelmatig om tegen aanbranden.
- Voeg curry, peri-peri en zout toe volgens smaak.
- Laat nog vijftien minuten sudderen.

Serveertip: dien op met gebakken kip, rijst en wat brood.

Chakalaka kan je nog een week bewaren in de ijskast, in een afgesloten pot.

Smakelijk!

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

FOS-Spotting

30 maart 2006 "Wanneer trekt onze regering de kaart van Palestina?"

Actieplatform Palestina (APP), waarvan FOS deel uitmaakt, lanceert zijn nieuwe campagne in Brussel. Meer info: www.actieplatformpalestina.be of via wim.leysens@fos-socsol.be

18 april 2006 Turnhout (Merodelei 19)

S+ Antwerpen Koffie-vorming (14. –15.30u)

19 april 2006 Merksem (Deurnebaan 1b)

S+ Antwerpen Vorming Restaurante del Pueblo (12–15u)

19 april - 11 juni 2006 Mozambique-tentoonstelling

in Foyer De Voorzorg Hasselt

20 april 2006 FOS-solidariteitsmaaltijd socialistische beweging

NVSM Sint-Jansplein Brussel

21 april 2006 Gent (Ons Huis, Vrijdagsmarkt)

ABVV Scheldeland

Laatste vormingsdag in reeks van 5 over 'Internationale vakbondswerking'.

We gaan dieper in op de FOS-campagne, het project 'Zet een stapje in de wereld.. op het werk' en de rol van ABVV als sociale beweging.

26 april – 6 mei 2006 België en Athene

Animo Uitwisseling met Animo en ANSA: basistekst voor lobbywerk opstellen + deelname aan ESF

1 mei 2006 Gent, Brugge, Sint-Truiden en Leuven.

FOS-campagne wordt in de verf gezet + cocktailbars

6 mei 2006 Floreal, Blankenberge

Congres Vlaams ABVV

21 mei 2006 Antwerpen Ondersteboven (Hangar 15, vanaf 9u)

Een twintigtal organisaties bieden u een programma aan om Antwerpen net iets anders te ontdekken. FOS serveert, met de steun van S-plus en De Voorzorg Antwerpen, een aangepaste aids-cocktail op de tonen van de Propere Fanfare.

Alle info: www.antwerpenondersteboven.be

28 mei 2006 FOS-Kapellen

MDG-tentoonstelling op festival in Onthaalcentrum voor vluchtelingen

11 juni 2006 Gezondheidsdag De Voorzorg Limburg

Jaarlijks komen hier tienduizend leden op af.

Tentoonstelling en workshop.